

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
समाजकार्य विशारद (BACHLOR OF SOCIAL WORK) (B.S.W.)

परीक्षा : मे - २०२४

सत्र २ रे

विषय : समुदाय संघटन आणि सामाजिक कृती (BSW23-202)

दिनांक : १६/०५/२०२४

गुण: ६०

बेळ: स. १०.०० ते दु. १२.३०

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

प्र.१ योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

(१०)

१. समुदाय म्हणजे _____

- अ) लोकांचा समूह   ब) समान संस्कृती
असलेले लोक

- क) समान जागेवर
राहणारे

- ड) या पैकी कोणी
नाही

२. पर्यावरण चळवळ म्हणजे _____ होय.

- अ) पर्यावरण अभ्यास   ब) पर्यावरण संवर्धन

- क) पर्यावरण दक्षता

- ड) पर्यावरण रक्षण

३. _____ - हे समुदाय संघटनेचे क्षेत्र नाही

- अ) कुटुंब क्षेत्र   ब) कृषी क्षेत्र

- क) सार्वजनिक
बांधकाम क्षेत्र

- ड) मनोरंजन

४. समुदाय संघटक हा _____ असतो

- अ) उपचारक   ब) संयोजक

- क) नियोजक

- ड) वरील सर्व

५. समुदाय संघटन ही _____ आहे

- अ) प्रक्रिया   ब) उपक्रम

- क) पद्धती

- ड) तंत्र

६. भूदान चळवळ प्रणेते _____

- अ) विनोबा भावे   ब) सुंदरलाल बहुगुणा

- क) वंदना शिवा

- ड) एम के गांधी

७. महिला वर्ष सन _____ पासून मोजले जाते

- अ) १९७५   ब) १९४५

- क) १९७८

- ड) १९७२

८. सामाजिक समस्येचे परिणाम सर्वावर होत असले तरीदेखील सर्वसामान्य व्यक्ती त्याबाबत
_____ असते

- अ) अनभिज्ञ   ब) जागरूक

- क) शांत

- ड) सहभागी

९. जमात किंवा आदिवासी हा एक सरळ साधा _____ आहे

- अ) समूह   ब) लोक समूह

- क) सामाजिक समूह

- ड) मानसिक समूह

१०. नागरी समुदाया मध्ये _____ आणि _____ या दोन शब्दांचा समावेश आहे

- अ) एकत्रीत , समुदाय   ब) नागरी , समुदाय

- क) जनता ,समुदाय

- ड) समूह ,समुदाय

प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(२०)

- १) समुदाय संघटन समाजकार्याची प्राथमिक पद्धती स्पष्ट करा

- २) भातातील सामाजिक चळवळी संकल्पना स्पष्ट करून दलीत चळवळी बहल सविस्तर माहिती लिहा

प्र.३ खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

(१५)

- १) नागरी समुदायाचे वेशिष्टे लिहा

- २) सामाजिक कृतीची तत्वे लिहा

- ३) समुदाय संघटनेचे स्वरूप स्पष्ट करून व्यापी लिहा

प्र.४ टीपा लिहा (कोणत्याही तीन)

(१५)

- १) समुदाय संघटन तत्वे

- २) समुदाय संकल्पना

- ३) सामाजिक कृतीचे टप्पे

- ४) समुदाय संघटकाची भूमिका

Sub : Community Organization and Social Action (BSW23-202)

Instructions: 1) All questions are compulsory

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternative

(10)

1. Community is _____
a) A group of people   b) People having the same culture   C) Living in the same place   d) None of these
2. The environmental movement is _____.
a) Environmental Studies   b) Environmental Conservation   C) Environmental vigilance   d) Environmental Protection
3. _____ is not an area of community organization
a) Family Sector   b) Agriculture Sector   C) Public Works Sector   d) Recreation
4. A community organizer is a _____
a) Healer   b) Coordinator   C) Planner   d) All of the above
5. Community organization is _____
a) Process   b) Activities   C) Methods   d) Techniques
6. The pioneers of Bhudan movement _____
a) Vinoba Bhave   b) Sundarlal Bahuguna   C) Vandana Shiva   d) MK Gandhi
7. A women year is counted from _____
a) 1975   b) 1945   C) 1978   d) 1972
8. Even though a social problem affects everyone, the average person is _____ about it
a) Unaware   b) Aware   C) Quiet   d) >) Participant
9. A tribal or tribe is a simple _____
a) Group   b) People Group   C) Social Group   d) Psychological Group
10. Civil society includes two words _____ and _____
a) Collective, Community   b) Civic, Community   C) Public, Community   d) Group, Community

Q.2 Answer in brief (Any two)

(20)

- 1) Explain community organization in social work as primary method.
- 2) Explain the concept of social movement and write detailed information about Dalit movement

Q.3 Answer any one of the following. (Any one)

(15)

- 1) Write the characteristics of urban society
- 2) Write principles of social action
- 3) Explain the nature of community organization and scope

Q.4 Short notes (any three)

(15)

- 1) Principles of community organization
  - 2) Community Concept
  - 3) Stages of social action
  - 4) Role of community facilitator
-